

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave

NEDELJA

04 DEC 2015 BR.238

DEO PUBLICISTIČKE AKTIVNOSTI NACIONALNOG NAFTNOG KOMITETA SRBIJE

www.wpcserbia.rs

TRŽIŠNI AKTERI SVE BLIŽI KONSENZUSU - OPORAVAK CENA NAFTE NAJRANIJE U 2017.

HAPPY 2017!

SADRŽAJ:

NAFTA:

- Naftaši u neprincipijelnoj koaliciji sa „zelenima“OVDE
- Vodeći trgovci naftom saglasni: Nema oporavka cena barem do 2017.....OVDE
- Reuters: Rusija sposobna na dug otpor strategiji OPEC-a.....OVDE
- Novatek počeo proizvodnju iz polja Jarudejskoje.....OVDE
- Pad cena nafte srezao dobit Lukoila, Rosnjeft osetno povećao dobit.....OVDE
- Čovek koji je izgradio BP stvara novog naftnog kolosa?.....OVDE
- Transnjeft: Zatvaranje crnomorskih moreuza za rusku naftu turski blef.....OVDE

KUPUJEM-PRODAJEM

- Stvara se rafinerijski gigant u Japanu.....OVDE
- Devon Energy pregovara o kupovini Felix Energy za 2 mlrd.\$.....OVDE

GAS:

- Kako je Holandija proćerdala prihode od izvoza gasa.....OVDE
- Norveška traži garancije od EU da će kupovati njen gas.....OVDE
- Shell dobio i saglasnost Australije za preuzimanje BG Grupe.....OVDE
- Statoil prodao udeo u Transjadranskom gasovodu.....OVDE
- Rusija „privremeno prekinula“ pregovore o Turskom toku.....OVDE

REGION:

- Ina ugovorila kredit od 300 miliona dolara.....OVDE
- Dizel blago pojeftinio u Crnoj Gori i FBiH.....OVDE

Naftaši u neprincipijelnoj koaliciji sa „zelenima“

LONDON, PARIZ - Nekoliko najvećih evropskih naftnih kompanija, uključujući Shell, BP i Total našlo se u neprincipijelnoj koaliciji sa ekološkim grupacijama, u zahtevu da se na tekućem Svetskom klimatskom samitu UN u Parizu, zaoštri poreska politika prema velikim zagađivačima u sektoru energetike, kao što su termoelektrane na uglj. Razlog je očigledan, piše u ponedeljak *The Wall Street Journal*: Ti porezi su dobri za njihove poslove u oblasti prirodnog gasa.

Većina planova o većem oporezivanju emisija CO₂ o kojima se raspravlja, neće osetnije pogoditi sektor transportnih goriva koje prodaju naftne kompanije, navodi OECD. Automobilska goriva su, naime, opterećena visokim porezima širom sveta, dok to generalno ne važi sa TE na uglj.

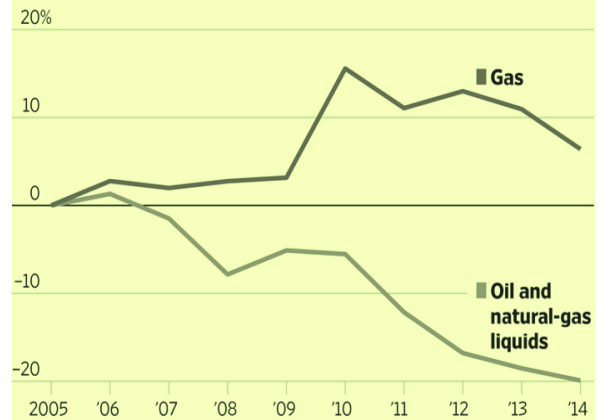
BP se potrudio da argumentuje ovu akciju izračunavši da bi prelazak od samo jednog procenta sa proizvodnje struje u svetu sa uglja na gas bio ravan efektu 11-procentnog povećanja globalnih kapaciteta obnovljivih izvora energije.

WSJ međutim smatra da je malo verovatno da će se u Parizu dogovoriti globalni porez na CO₂, ali će bilo kakav međunarodni sporazum o smanjenju emisija neminovno dovesti do zaoštavanja nameta za najveće emitere ugljendioksida u njihovim zemljama, a to su u 80% slučajeva TE na uglj.

Changing Mix

The world's biggest oil companies have become major producers of natural gas.

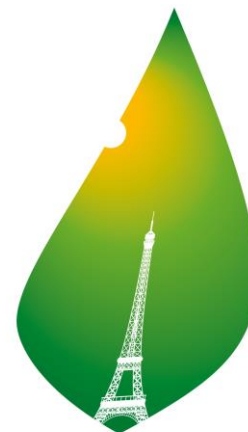
Percentage change in oil and gas production from BP, Exxon Mobil, Chevron and Royal Dutch Shell

Notes: BP excludes equity accounted entities like Rosneft; Exxon Mobil's NGL data includes bitumen and synthetic oil
Source: the companies

THE WALL STREET JOURNAL.

Royal Dutch Shell je proizveo više gasa nego nafte na godišnjoj osnovi od 2009. na ovamo. BP očekuje da prirodni gas zahvati oko 60% njegove ukupne proizvodnje do kraja ove dekade, dok je blizu polovina proizvodnje Exxon Mobila prošle godine otpadala na gas, piše *WSJ*

COP21 • CMP11
PARIS 2015
UN CLIMATE CHANGE CONFERENCE

NIS **ULTRA D**

PREMIJUM EVRO DIZEL

ZAŠTITA MOTORA BEZ KOMPROMISA

ULTRA D JE EVRO DIZEL BORIVO PREMIJUM KVALITETA PROIZVEDENO PO NAJVIŠIM SVETSKIM STANDARDIMA. OBOGAĆENO JE VRHUNSKIM SASTOJcima TAKO DA ŠTITI MOTOR, ČUVA GA OD NEČISTOĆA I KORODIJE.

www.ultragoriva.rs

Vodeći trgovci naftom saglasni:

Nema oporavka cena bar do 2017.

NJUJORK - Najveći nezavisni trgovci naftom u svetu kažu da će ponuda i tokom iduće godine nadmašivati potrošnju i da cene barela neće ići na gore do 2017, objavljuje u sredu **Bloomberg**. Njihova ocena je takođe da će proizvođači nafte morati da izdrže osetno duži period niskih cena nego što je to bilo posle srozavanja vrednosti nafte posle finansijske krize iz 2008, kada su se cene oporavila kroz godinu dana.

„Nagomilane zalihe nastaviće da određuju kretanja na tržištu, pa je malo verovatno da će se cene podizati sa sadašnjeg nivoa do osetno unutar 2017,“ kaže Chris Bake, viši izvršni direktor u Grupi Vitol, najvećem nezavisnom trgovcu naftom. Iste procene stižu i iz rivalskih firmi Trafigura i Gunvor. Glavni ekonomista u Trafiguri Saad Rahim navodi da informacije te kompanije pokazuju da će se u 2016. nastaviti gomilanje zaliha nafte u svetu.

Višak ponude nafte rezultat je otvaranja novih proizvodnih polja, dogovorenog u vreme kada su cene barela bile na nivou od 100 dolara, piše **Bloomberg**. U Severnom moru, području posebno osetljivom na kretanja cena zbog visokih troškova proizvodnje, ugovorene isporuke četiri vrste nafte koje čine brend Brent trebalo bi u januaru da dostignu najviši nivo u poslednje četiri godine, pokazuju podaci koje je obradio Bloomberg. Kompanije koje posluju u Angoli, još nisu uspele da ugovore prodaju tovarne nafte za tradicionalno najpovoljnije januarske termine. OPEC, s druge strane, proizvodi već 18 meseci iznad dogovorene kvote. Povećana ponuda Irana u 2016. će po svemu sudeći postaviti plafon rastu cena u 2016, kaže David Fyfe, šef istraživačkog odeljenja u Gunvoru.

Bloombergova analiza kaže da će u 2016. cena Brenta u proseku iznositi 57,30 dolara za barel. Na taj način će jedino Katar, od 12 članica OPEC-a uspevati da održava svoj budžet za iduću godinu u ravnoteži, pokazuju podaci MMF-a. Globalne zalihe nafte već su dostigle nivo od 3 milijarde barela - dovoljno za podmirenje ukupne jednomesečne potrošnje u svetu .

Pad cena nafte srezao dobit Lukoila

Rosnjeft osetno povećao dobit

MOSKVA - Ruski Lukoil zabeležio je u trećem kvartalu značajan pad neto dobiti zbog pada cena nafte dok državni Rosnjeft uspeo ponovo da ostvari izrazitiju dobit, pokazuju finansijski izveštaji dva

ruska naftna velikana. Neto dobit Lukoila smanjena za 61 odsto prema istom tromesečju 2014, na 623 miliona dolara. Ukupni prihodi kompanije od 23,4 milijarde dolara, iako 39% manji nego u 3. kvartalu 2014. bolji su od očekivanja analitičara. Lukoil j, istovremeno, uspeo da uveća dnevnu proizvodnju (zahvaljujući upstream poslovima u inostranstvu) za 1,1%, na 2,3 miliona barela na dan, stoji u izveštaju.

Rosnjeft nedavno objavio da je treći kvartal zaključio s neto dobiti od 113 milijardi rubalja (1,8 milijardi dolara), dok je u istom lanjskom periodu dobit iznosila svega milijardu rubalja. Ukupni prihodi su mu u tromesečnom periodu zaključno septembrom 2015. smanjeni za 8,4% na godišnjem nivou, na 1.270 milijardi rubalja (20,6 milijardi dolara). Pozitivan poslovni rezultat u trećem tromesečju pripisuje se pozitivnim kursnim razlikama posle promene računovodstvenih metoda u najvećem ruskom proizvođaču nafte, navode u agenciji **Bloomberg**.

Reuters: Rusija sposobna na dug otpor strategiji OPEC-a

MOSKVA, NJUJORK - Ruske naftne kompanije jačaju poslove u upstream sektoru, pokazujući spremnost najvećeg svetskog proizvođača sirove nafte na duže nadmetanje oko tržišta sa OPEC-om, jer njegova naftna privreda može da se nosi i sa cenom barela od 35 dolara, piše Reuters. Prema podacima Eurasia Drilling Company (EDC), najveće naftne servisne kompanije u Rusiji i na području Kaspijskog mora, broj bušotina porastao je u Rusiji 10 odsto u prvim šest meseci ove godine, u odnosu na isti period 2014, uprkos tome što se vrednost nafte u međuvremenu više nego prepolovila.

Bank of America Merrill Lynch

Bank of America Merrill Lynch ovaj fenomen objašnjava i činjenicom da je pad cena nafte u Rusiji kompenzovan slabljenjem rublje i samim tim smanjenim porezima.

Reuters navodi da je OPEC bio zatečen podacima o ovogodišnjem rastu proizvodnje ruske nafte na rekordne visine, jer se kartel nadao da će niske cene uticati na pad proizvodnje kod konkurenata gde su troškovi eksploatacije znatno veći, kao što su SAD i Rusija. EDC objašnjava i da se ruski ugovori sa serviserima generalno sklapaju na dugi rok, što uključuje i povoljnije cene. Ukupna bušenja u Rusiji su se više nego udvostručila u proteklih deset godina, na više od 22 miliona metara godišnje. Prema zvaničnim podacima, broj proizvodnih izvora u Rusiji povećan je u 2014. na 146.279, sa 143.875 u 2013. Broj efikasnijih horizontalnih bušotina uvećan je više nego šest puta od 2005. Broj izvora na Bliskom istoku, uključujući Saudijsku Arabiju, takođe je uvećan prošle godine, dok je u SAD broj naftnih bušotina smanjen za 1.173 u protekloj godini, na svega 744 aktivne, zbog visokih troškova proizvodnje iz naftnih škriljaca, piše **Reuters**.

Novatek počeo proizvodnju iz polja Jarudejskoje
MOSKVA – Ruska privatna kompanija Novatek počela je proizvodnju iz naftnog polja Jarudejskoje, odakle bi brzo trebalo da se dostigne dnevna proizvodnja ritmom da donese iz 36 bušotina oko 3,5 miliona tona nafte na

godišnjem nivou. Polje Jarudejskoje, u autonomnom distriktu Jamalo Nenec, razvili su u zajedničkom ulaganju Novatek (51%) i Nefte Petroleum (49%). **World Oil**

LUKOIL korporativna TAXI kartica

Prilika za sve taksiste koji žele da optimizuju i kontrolišu troškove svog poslovanja

Transnjeft: Turski blef zatvaranje crnomorskih moreuza za rusku naftu

MOSKVA - Rusija će izgubiti do 440 miliona dolara godišnjih prihoda ako crnomorski moreuzi budu zatvoreni za transport ruske nafte, rekao je u četvrtak čelnik ruske monopolske naftovodne kompanije Transnjeft, Nikolaj Tokarev. „Šta bi zatvaranje tesnaca značilo? Pa to da bi 110 do 115 miliona tona nafte i derivata išlo nekim drugim pravcima. Turcima je međutim računica dobro poznata: u proseku transport jedne tone nafte košta tri do četiri dolara, pa kada se to pomnoži sa 110

dobije se ono što će izgubiti“, rekao je on. Tokarev je rekao da je od pomenute količine, 60 miliona tona nafte i derivata proizvedeno u Rusiji. Ostatak čini azerbejdžanska i kazahstanska nafta, transportovana preko Kaspijskog naftovodnog konzorcijuma (CPC)“, precizirao je Tokarev. On je rekao da Rusija može da preusmeri transport svoje nafte ako se prolaz kroz Bosfor i Dardanele zatvori. „Na osnovu svega rečenog, možemo konstatovati da ne postoji realna pretnja za transport ruske nafte preko tih tesnaca“, zaključio je Tokarev. **TASS**

Čovek koji je izgradio BP stvara novog naftnog kolosa

LONDON - Čovek koji je svojevremeno transformisao BP iz osrednje britanske naftne kompanije u jednog od tzv. globalnih majorsa, John Browne, vratio se tiho na scenu gradeći novu firmu u jednom od najdelikatnijih perioda sa kojima se naftni sektor suočava zbog srozavanja cena te sirovine.

Nova kompanija L1 Energy, u vlasništvu ruskog tajkuna Mihaila Fridmana, je već izrasla u jednog od najvećih nezavisnih evropskih proizvođača nafte posle kupovina nemačke firme DEA (u martu 2015.) i više naftnih i gasnih polja u vodama Norveške (u oktobru 2015.). Sada pod komandom 67-godišnjeg naftnog mogula - čelnika BP-a od 1995. do 2007 - traži nove akvizicije u podmorju Meksika i na prostoru krizom zahvaćene proizvodnje nafte iz škriljaca u SAD. Lord Browne je u sličnoj cenovnoj situaciji sa kojom se naftni sektor sada suočava, ubedio akcionare BP-a da je trenutak za akvizicije pravi, pa je kupovinom američkih naftaša Amoco i ARCO 1998. i 1999. izbacio bivši British Petroleum u klub Big-Oila. Njegov potez su tada odmah usledili znatno moćniji naftni kolosi Exxon i Chevron, prvi kupivši 1999, kompaniju Mobil, a drugi godinu dana kasnije Texaco.

 Transnafta
www.transnafta.rs

KUPUJEM - PRODAJEM

Stvara se rafinerijski gigant u Japanu

TOKIO - JX Holdings - najveći prerađivač i veletrgovac naftom u Japanu, planira preuzimanje manjeg rivala, kompaniju TonenGeneral Sekiyu, kojim bi se stvorio gigant u ovom sektoru sa godišnjim obrtom u vrednosti 113 milijardi dolara, objavio je u četvrtak **AP**. JX Holdings je saopštio da bi posao bio kompletiran putem razmene aktiva u 2017, što bi ujedno bio poslednji korak ovog giganta u pravcu konsolidacije kriznog rafinerijskog sektora. Finansijske pojedinosti posla nisu saopštene.

JX Holdings, Inc.

Devon Energy pregovara o kupovini Felix Energy za 2 mlrd.\$

OKLAHOMA CITI – Američki proizvođač nafte i gasa Devon Energy pregovara o kupovini lokalne i konkurentske kompanije Felix Energy za oko dve milijarde dolara, uključujući preuzimanje dugovanja, javio je u četvrtak **Reuters**. Eksperti komentarišu da ovaj posao pokazuje da Devon računa na skoriji rast cena nafte sa sadašnjeg nivoa od 40

dolara na oko 65 dolara, što je nivo potreban za održivost poslovanja u oblasti proizvodnje nafte i gasa iz američkih škriljaca.

Kako je Holandija proćerdala prihode od izvoza gasa

AMSTERDAM – Najveći proizvođač prirodnog gasa u Evropskoj uniji predružio se većini ostalih 28 članica bloka, postavši i sam neto uvoznik ovog energenta, piše **Bloomberg**. Zemlja koja je potroćila bezmalo svih 265 milijardi evra koje je zaradila na izvozu gasa između 1960. i 2013. godine, kupila je u trećem kvartalu ove godine više tog goriva nego što ga je proizvela, pokazali su u sredu objavljeni podaci Holandske statistike. Istovremeno je Norveška izdvajala od svojih prihoda od izvoza nafte i gasa u suvereni fond blagostanja koji je sada sa 860 milijardi akumuliranih dolara najveći na svetu. Delom je to radila da bi izbegla tzv. *holandski sindrom* koji je sedamdesetih izazvao recesiju u toj zemlji kada su prihodi od izvoza sirovina ojaćali nacionalnu valutu i učinili izvoz drugih proizvoda manje konkurentnim.

Holandija, država od 17 miliona stanovnika, bila je primorana da zatvori proizvodnju iz najvećeg polja gasa u Evropi, Groningena, zbog potresa koji su pratili proizvodnju, pa se sada okreće podmirivanju potreba gasom iz Rusije i Norveške. Da je Holandija sledila strategiju Norveške, ona bi od 1960. do 2014. stvorila fond sa oko 350 milijardi evra, stoji u izveštaju Holandskog suda revizora za 2014. godinu.

Norveška traži garancije od EU da će kupovati njen gas

OSLO - Norveške kompanije - pre odluka o investiranju u eksploataciju prirodnog gasa u podmorju Baltika, iznad Arktičkog kruga - žele da dobiju garancije plasmana tog energenta na tržište Evropske unije za decenije unapred, rekao je za **Financial Times** ministar nafte vlade u Oslu.

Tord Lien je objasnio da od tog odgovora zavisi struktura investicija, odnosno hoće li obuhvatiti gasovode, ako je EU kupac, odnosno LNG terminale, ako će se gas tankerima voziti na prekookeanska tržišta. „Mi moramo da znamo hoće li naši potrošaći u Evropi biti tu i u 2030,“ rekao je Lien.

Statoil prodao udeo u gasovodu TAP

OSLO - Pošto je prodala udeo u azerbajdžanskom gasnom polju Shah Deniz, norveški Statoil je odlučio da proda i 20% udela u firmi Trans Adriatic Pipeline koja razvoja projekat Transjadranskog gasovoda (TAP), ključnog segmenta tzv. evropskog Južnog gasnog koridora. Kupac je italijanska kompanija Snam koja će za taj udeo isplatiti 208 miliona evra. Očekuje se da će se transakcija zaključiti do kraja 2015. godine, javlja portal **Oil and Gas Eurasia**.

Shell dobio i saglasnost Australije za preuzimanje BG Grupe

LONDON - Royal Dutch Shell dobio je u četvrtak finalnu saglasnost od australijskog tržišnog regulatora za planiranu, 70 milijardi dolara vrednu kupovinu kompanije BG group, pa mu sada preostaje jedino da dobije zeleno svetlo od Kine kako bi se ovaj posao realizovao u 2016. godini. Shell je pre toga već dobio odobrenje regulatornih tela Brazila i EU.

Doduše, odobrenje Australijskog odbora za pitanja stranih investicija uključuje netipične uslove kojim se sprečavaju eventualna sporenja između poreskih vlasti te zemlje i objedinjene grupacije. Shell će, naime, morati da se sporazume sa poreskim vlastima oko cena transfera, kredita između različitih sektora kompanije i drugim pitanjima pre podnošenja poreske prijave od strane buduće grupacije, prenosi **CITYA.M.**

Rusija „privremeno prekinula“ pregovore o Turskom toku

MOSKVA - Moskva i Ankara "privremeno su prekinule" pregovore o izgradnji gasovoda Turski tok, rekao je u četvrtak ruski ministar za energetiku Aleksandar Novak. "Pregovori su u ovom trenutku prekinuti", rekao je Novak, a prenose **agencije**.

REGION

Ina ugovorila kredit od 300 miliona dolara

BEČ, ZAGREB - Ina je sa sedam bankarskih grupacija u sredu u Beču potpisala ugovor o dugoročnom revolving viševalutnom kreditu u iznosu od 300 miliona dolara, na rok od tri godine, koji će koristiti za opšte svrhe finansiranja, saopšteno je iz hrvatske naftne kompanije. Ina se, kažu u kompaniji, zadužila po povoljnijim uslovima od onih po kojima se trenutno zadužuje država na inostranom tržištu i uz oko 200 baznih bodova nižu maržu od HAC-a i Agrokora ranije ove godine. Novac iz kredita Ina će koristiti za razne projekte, ponajprije u području istraživanja i proizvodnje, za poboljšanje efikasnosti poslovanja, a pored ostalog istražuje i mogućnosti proširenja svoje maloprodajne mreže u regionu, prenosi **SEEbiz**.

Dizel blago pojeftinio u Crnoj Gori i FBiH

PODGORICA, SARAJEVO - Litar eurodizela od ove nedelje je u Crnoj Gori jeftiniji za dva centa i košta 0,97 evra, dok su cene benzina ostale nepromenjene. Litar eurosopera BMB 98 i dalje košta 1,12 evra, a eurosopera BMB 95 1,08 evra, saopštio je Ministarstvo ekonomije Crne Gore, prenosi **Anadolu**.

Iz ministarstva trgovine FBiH za **Klix.ba** je potvrđeno da su od vikenda u tom entitetu snižene cene dizel goriva - uglavnom za od pet feninga po litru. Prosečna cena dizela u FBiH sada iznosi oko 1,80 KM. Cena benzina ostaje na u proseku nešto manje od 2 KM po litru.

Tražite put do uspešnog poslovnog modela?
Pozovite nas
011/33 00 910

www.pks.rs

NOVA KOMORA. NOVE USLUGE. ZA SMART BIZNIS

PRIVREDNA KOMORA SRBIJE
1857

Services listed in the grid:
- Pomoć pri pokretanju biznisa
- Informacije o porezima
- Izrada biznis planova
- Pravna pomoć i ljudski resursi
- Pomoć prilikom izvoza
- Podrška u traženju poslovnih partnera
- Informacije o carinskim propisima
- Pomoć oko projekata za EU
- Istraživanje stranih tržišta

Национални нафтни комитет Србије - WPC

NEDELJA - *недељни преглед вести из света, део издавачке делатности NNKS*

Autor, Urednik, Dizajn: Dušan Delović

Informacije objavljene u ovom pregledu ne treba nužno tumačiti kao stav, ili opredeljenje NNKS prema temama kojima se bave